

RAAD VAN DISCIPLINE

Beslissing in de zaak onder nummer van: 22-891/A/A

Beslissing van de voorzitter van de Raad van Discipline in het ressort Amsterdam van 6 mei 2024
in de zaak 22-891/A/A

naar aanleiding van de klacht van:

klager
gemachtigde: mr. drs. J. Stikkelbroeck

over:

verweerder
gemachtigde: mr. W.F. Hendriksen

De plaatsvervangend voorzitter van de raad van discipline (hierna ook: de voorzitter) heeft kennisgenomen van het klachtdossier met kenmerk 22-891/A/A dat bij de raad aanhangig is, waaronder de brief van de deken van 11 november 2022 met de bij verweerder opgevraagde en als vertrouwelijk aangemerkte stukken. De behandelend raad heeft de voorzitter verzocht te beslissen of uitsluitend de raad kennis mag nemen van de als vertrouwelijk aangemerkte stukken of dat deze stukken ook aan klager ter kennis moeten worden gebracht.

1 FEITEN

Voor de beoordeling van dit verzoek gaat de voorzitter uit van de volgende feiten.

1.1 Op 13 maart 2020 heeft klager bij de deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Amsterdam (hierna: de deken) een klacht ingediend over onder anderen verweerder. De klacht betreft een feitenonderzoek dat verweerder heeft verricht in opdracht van zijn cliënte, het Amsterdamse advocatenkantoor waar klager werkzaam was.

1.2 Daarnaast heeft klager klachten ingediend over twee kantoorgenoten van verweerder, mrs. H en V, welke klachten bij de raad geregistreerd zijn onder kenmerken 22-892/A/A en 22-893/A/A.

1.3 Verder heeft klager een klacht ingediend over mr. F. Mr. F houdt kantoor in Rotterdam en heeft met verweerder het feitenonderzoek verricht. De klacht over mr. F is in eerste aanleg behandeld door de Raad van Discipline in het ressort Den Haag. Nadat deze klacht bij voorzittersbeslissing kennelijk ongegrond was verklaard, is het daartegen gerichte verzet bij beslissing van 25 juli 2022 gedeeltelijk gegrond verklaard en is ook de klacht gedeeltelijk gegrond verklaard. Mr. F heeft tegen deze beslissing op verzet hoger beroep ingesteld en bij beslissing van het Hof van Discipline van 12 februari 2024, ECLI:NL:TAHVD:2024:64, is de beslissing van de Raad van Discipline Den Haag vernietigd en zijn de betrokken klachtonderdelen ongegrond verklaard. In

deze beslissing heeft het hof, overwogen voor zover relevant:

“5.22 Het hof stelt voorop dat - anders dan klager tot uitgangspunt neemt - op de gedragingen van verweerder niet het toetsingskader van toepassing is dat geldt voor onafhankelijke en objectieve advocaat-onderzoekers, zoals het hof dat in juni 2023 heeft uitgewerkt (HvD 2 juni 2023, ECLI:NL:TAHVD:2023:59), Van toepassing is de maatstaf die geldt voor de advocaat-wederpartij, zoals hierna toegelicht. In de beslissing van de raad is onder r.o. 6.14 immers vastgesteld dat er geen onduidelijkheid bestond over de hoedanigheid van verweerder. Het is de raad niet gebleken dat door verweerder is gepretendeerd dat hij ‘objectief en onafhankelijk onderzoek’ zou doen. Stellingen van klager dat verweerder zou hebben gepretendeerd onafhankelijk en objectief onderzoek te doen, zijn niet voldoende onderbouwd door klager, aldus de raad. Nu tegen dit oordeel van de raad geen hoger beroep openstaat en het beroep op doorbreking van het appelverbod faalt, dient het hof dit tot uitgangspunt te nemen. Het hof is overigens met de raad van oordeel dat de hoedanigheid van verweerder als advocaat van (...) kantoor (...) voldoende duidelijk was.”

1.4 Op 10 november 2022 heeft de raad het klachtdossier van de deken ontvangen. Naar aanleiding van de klacht had de deken ook zelfstandig onderzoek verricht naar het handelen van verweerder. In dat kader heeft de deken bij verweerder (voor klager) vertrouwelijke stukken opgevraagd. Deze als vertrouwelijk aangemerkte stukken (hierna: de vertrouwelijke stukken) heeft de deken bij brief van 11 november 2022 aan de raad toegezonden.

1.5 De klacht over verweerder stond in eerste instantie samen met de klachten over mrs. H en V (kenmerken 22-892/A/A en 22-893/A/A) gepland op de zitting van 17 april 2023. Op 11 april 2023 heeft de raad de vertrouwelijke stukken aan de deken geretourneerd, omdat de raad geen kennis wenste te nemen van stukken die niet bij beide partijen bekend waren. Naar aanleiding van een e-mail van klager van 14 april 2023, heeft de behandelend voorzitter van de klachtzaken besloten zich te laten vervangen en is de behandeling van de zaken op de zitting van 17 april 2023 aangehouden.

1.6 Bij brief van 6 juni 2023 heeft de raad de deken verzocht te rapporteren over het onderzoek - in verband waarmee de vertrouwelijke stukken bij verweerder waren opgevraagd - en er bij haar bevindingen rekening mee te houden dat deze bevindingen met alle partijen moeten kunnen worden gedeeld.

1.7 Bij e-mail van 19 december 2023 heeft de deken de raad laten weten dat het onmogelijk is gebleken om te rapporteren aan de raad zonder vertrouwelijke (cliënten)informatie in haar bevindingen op te nemen. De deken heeft als optie gegeven om, overeenkomstig de beslissing van het Hof van Discipline van 30 juli 2021 (ECLI:NL:TAHVD:2021:130), op grond van analoge toepassing van artikel 8:29 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) een plaatsvervangend-voorzitter die geen deel uitmaakt van de combinatie die de zaken zal behandelen, te laten beoordelen of het gerechtvaardigd is dat de raad kennisneemt van de door de deken voor klager vertrouwelijk ingebrachte stukken, zonder dat deze aan klager ter kennis worden gebracht.

1.8 Bij e-mail van 11 januari 2024 heeft de raad de e-mail van de deken van 19 december 2023 aan partijen doorgestuurd en daarbij laten weten dat de raad voornemens is toepassing te geven aan de door de deken voorgestelde werkwijze, tenzij klager toestemming geeft aan de raad dat uitsluitend de raad kennisneemt van de vertrouwelijke stukken, zonder dat deze aan hem ter kennis worden gebracht. Klager heeft bij e-mail van 17 januari 2024 inhoudelijk gereageerd en voormelde

toestemming niet (onverkort) gegeven.

1.9 De raad heeft bij e-mail van 25 januari 2024 de op 11 november 2022 toegezonden vertrouwelijke stukken opnieuw bij de deken opgevraagd. De deken heeft deze op 1 februari 2024 opnieuw toegezonden.

1.10 De raad heeft de vertrouwelijke stukken aan de voorzitter voorgelegd met het verzoek om, met analoge toepassing van artikel 8:29 Awb, te beslissen over het al dan niet beperken van de kennisneming van deze stukken tot alleen de raad.

1.11 Bij e-mail van 4 april 2024 is verweerder op verzoek van de voorzitter in de gelegenheid gesteld om toe te lichten waarom hem ten aanzien van de vertrouwelijke stukken steeds een recht op geheimhouding toekomt en, zo ja, in hoeverre hij zich hierop steeds wenst te beroepen.

1.12 Verweerder heeft bij e-mail van 15 april 2024 zijn reactie gegeven.

2 VERZOEK

2.1 De voorzitter ziet zich voor de vraag gesteld of het gerechtvaardigd is dat uitsluitend de raad kennisneemt van de door de deken voor klager vertrouwelijk ingebrachte stukken of dat deze stukken (deels) ook aan klager ter kennis moeten worden gebracht.

2.2 Vooropgesteld wordt dat de (interne) openbaarheid van de (tucht)procedure en het beginsel van equality of arms met zich brengen dat alle betrokkenen kunnen beschikken over de op de zaak betrekking hebbende stukken die zich in het dossier bevinden. Een beroep op geheimhouding van bepaalde stukken, houdt een beperking in van het recht op gelijke proceskansen. De raad die de klacht zal behandelen, heeft (zonder kennisneming van de vertrouwelijke stukken) deze plaatsvervangend voorzitter, die geen deel uitmaakt van de combinatie die de klacht zal behandelen, aangewezen om te beslissen over het al dan niet beperken van de toegang tot deze stukken tot alleen de raad.

3 BEOORDELING

Wijze van beoordeling van het verzoek

3.1 Zoals het Hof van Discipline in haar beslissing van 30 juli 2021 (ECLI:NL:TAHVD:2021:130) heeft overwogen, kent de Advocatenwet de figuur van geheimhouding van stukken niet. Voor kwesties als de onderhavige kan evenwel aansluiting worden gevonden bij artikel 8:29 Awb, dat voorziet in een uitputtende regeling voor deze situatie. In zijn overzichtsuitspraak van 10 juni 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:1367) heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) onder meer overwogen:

“Artikel 8:29 van de Awb geeft een regeling voor het geheel of gedeeltelijk geheimhouden van stukken in procedures bij de bestuursrechter. Het eerste lid houdt een beperking in van het recht op gelijke proceskansen. Deze beperking is slechts bij "gewichtige redenen" mogelijk. Acht de bestuursrechter de beperking gerechtvaardigd, dan is het ingevolge het vijfde lid aan de andere partij overgelaten te beslissen of de rechter mede op de grondslag van de achtergehouden of geheimgehouden inlichtingen of stukken uitspraak kan doen. De Afdeling is van oordeel dat de beperkingsmogelijkheid bij toepassing van deze regeling met zodanige waarborgen is omkleed, dat het recht op een eerlijk proces daarmee niet in zijn essentie wordt beperkt.”

Maatstaf

3.2 De beslissing of de verzochte beperking van de kennisneming van de vertrouwelijke stukken ten opzichte van klager gerechtvaardigd is, vergt een afweging

van belangen. Enerzijds speelt hierbij het belang dat partijen gelijkelijk beschikken over de voor het beroep relevante informatie. Daartegenover staat dat de kennisneming door partijen van bepaalde gegevens het algemeen belang, het belang van één of meer partijen en/of het belang van derden onevenredig kan schaden.

Welke stukken

3.3 De vertrouwelijke stukken hebben betrekking op het zelfstandig onderzoek dat de deken naar aanleiding van de klacht van klager heeft verricht. Het gaat om de volgende stukken:

- de brief van de deken van 2 februari 2022 met nadere vragen aan verweerder;
- het e-mailbericht van 14 februari 2022 van verweerder, waarin hij reageert op de vragen;
- het e-mailbericht van de deken van 22 april 2022 waarin aanvullende stukken zijn opgevraagd;
- een door de deken gemaakte selectie van de door verweerder op 26 oktober 2022 toegezonden stukken uit het dossier.

Standpunt verweerder

3.4 Verweerder heeft in zijn reactie van 15 april 2024 over zijn recht op geheimhouding het volgende naar voren gebracht. De stukken hebben betrekking op de advocaat-cliënt relatie tussen de cliënte en verweerder en de aard en de omvang van de werkzaamheden. Daarmee is de vertrouwelijkheid volgens verweerder gegeven. De deken heeft vervolgens te kennen gegeven niet te kunnen rapporteren in verband met de geheimhouding. Verweerder ziet ook niet in wat het belang is van kennisname van de vertrouwelijke stukken. Het Hof van Discipline heeft bij beslissing van 12 februari 2024 in de gelijklopende klacht tegen zijn (Rotterdamse) kantoorgenoot mr. F (zie r.o. 1.3) al een oordeel gegeven over de aard en de reikwijdte van de opdracht. De deken heeft in de stukken geen aanleiding gezien tot interventie, zoals bijvoorbeeld een dekenbezwaar.

Standpunt klager

3.5 Klager heeft gesteld dat het belang dat de raad kennisneemt van de vertrouwelijke stukken niet ter discussie staat. Wat volgens hem voorligt, is de vraag of ook hij kennis kan nemen van deze vertrouwelijke stukken. Klager benadrukt dat er zoveel mogelijk moet worden tegemoet gekomen aan zijn belang bij naleving van het beginsel van equality of arms. Zijn recht op gelijke proceskansen dient zo min mogelijk te worden beperkt en, met analoge toepassing van artikel 8:29 Awb, slechts in geval daarvoor zwaarwegende redenen zijn. Die analoge toepassing zou dan ook - aldus klager - moeten inhouden dat de voorzitter beoordeelt of voldoende gewichtige redenen zijn aangevoerd en met concrete argumenten en/of gegevens gestaafd voor de beperking van de kennisneming van elk afzonderlijk vertrouwelijk gegeven. In het kader van de door voorzitter te maken afweging is daarbij van belang dat de onderhavige tuchtklacht het verrichten van een feitenonderzoek betreft. Klager verwijst in dat kader naar de beslissing van het Hof van Discipline van 2 juni 2023 (ECLI:NL:TAHVD:2023:59), waarin het hof overwoog dat er in het geval van het verrichten van een feitenonderzoek geen klassieke advocaat-cliëntrelatie ontstaat maar een relatie met een op zichzelf staand karakter (sui generis), waarop de kernwaarde van de vertrouwelijkheid niet onverkort van toepassing is, omdat die op gespannen voet staat met de plicht van de advocaat-onderzoeker om objectief en onafhankelijk onderzoek te doen (vgl. r.o. 5.20 van die beslissing). Als een advocaat als onderzoeker optreedt, zal naar oordeel van het hof de kernwaarde van jegens de cliënt te betrachten vertrouwelijkheid geen doorslaggevende waarde meer hebben (vgl. r.o. 5.21 van die uitspraak). De hoedanigheid van onderzoeker brengt juist met

zich dat de advocaat onder meer transparant dient te zijn en die verplichting heeft hij juist ook naar alle andere betrokkenen bij het onderzoek, zoals naar klager.

Oordeel

3.6 De voorzitter heeft kennisgenomen van elk van de stukken die als vertrouwelijk zijn aangemerkt. De voorzitter acht de beperking van de kennisneming van deze stukken tot alleen de raad, na afweging van de betrokken belangen, gerechtvaardigd. Daartoe overweegt zij dat de stukken waarvan geheimhouding wordt verzocht alle betrekking hebben op de advocaat-cliëntrelatie, die wordt bestreken door de geheimhoudingsplicht van verweerder als bedoeld in artikel 11a Advocatenwet. Nu niet is gebleken dat de cliënte van verweerder toestemming heeft gegeven om de vertrouwelijke informatie openbaar te maken, staat het verweerder niet vrij om deze informatie prijs te geven. Mede in het licht van de uitspraak van het Hof van Discipline van 12 februari 2024 in de, met de onderhavige klachtzaak verband houdende klachtzaak tegen een kantoorgenoot van verweerder (zie r.o. 1.3), ziet de voorzitter op voorhand, en voor het doel van de onderhavige beoordeling, geen aanleiding klager te volgen in zijn betoog dat verweerder zijn feitenonderzoek als onafhankelijke en objectieve advocaat-onderzoeker heeft verricht en in verband daarmee te oordelen dat de kernwaarden, zoals geheimhouding, niet onverkort op verweerder van toepassing zijn. Het belang van klager om gelijkelijk te kunnen beschikken over de in 3.3. genoemde stukken weegt in dit geval niet zo zwaar dat de geheimhoudingsplicht hiervoor moet wijken. Net als de deken ziet de voorzitter niet in dat over de inhoud van bedoelde stukken kan worden gerapporteerd aan klager zonder daarbij een onaanvaardbare inbreuk te maken op de geheimhoudingsplicht van verweerder.

3.7 Door openbaarmaking van de vertrouwelijke stukken aan klager zou de kernwaarde geheimhouding van verweerder onevenredig in het gedrang komen. De voorzitter zal dan ook bepalen dat uitsluitend de behandelend raad van de vertrouwelijke stukken mag kennisnemen.

BESLISSING

De voorzitter bepaalt dat de beperking van de kennisneming van de onder 3.3 omschreven stukken tot uitsluitend de behandelend raad gerechtvaardigd is.

Aldus beslist door mr. K.M. van Hassel, plaatsvervangend voorzitter, bijgestaan door mr. N. Borgers-Abu Ghazaleh als griffier en uitgesproken in het openbaar op 6 mei 2024.

Griffier Voorzitter

Verzonden op: 6 mei 2024